

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 448/2010-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. novembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. Š., t. č. vo výkone trestu, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 8 ods. 1 a čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajskej prokuratúry v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Kn 29/09 a jej upovedomením z 19. júna 2009, ako aj postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV/2 Gn 68/10 a jej upovedomením z 23. augusta 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Š. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. októbra 2010 doručená sťažnosť (na výzvu ústavného súdu doplnená podaním z 24. októbra 2010) J.

Š. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 8 ods. 1 a čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Krajskej prokuratúry v Trnave (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Kn 29/09 a jej upovedomením z 19. júna 2009, ako aj postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. IV/2 Gn 68/10 a jej upovedomením z 23. augusta 2010.

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že „... sa obrátil na prokuratúru s podnetom a opakovaným podnetom podľa § 31 a nasl. zákona o prokuratúre... v dôsledku nezákonného zásahu Ústavu na VTOS, ktorý nezákonne zadržáva moju súkromnú korešpondenciu (listy z 11. 9. 2008, z 10. 10. 2008 a z 20. 1. 2009) v rozpore s ust. § 25 ods. 2 a ods. 4 vety za bodkočiarkou zákona o VTOS č. 475/05 Z. z. a teda aj v rozpore s právom na slobodu prejavu vyjadrovanú v súkromí písomne prostredníctvom korešpondencie, právom na rešpektovanie korešpondencie, právom na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním a iným zneužívaním údajov o svojej osobe či právom na majetok a jeho pokojné užívanie“.

3. Podľa názoru sťažovateľa «prokuratúra rezignovala na dôkladné preskúmanie námietok a v rozpore s § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre akceptovala údajnú zákonnosť postupu ústavu s konštatovaním, že zadržaná korešpondencia obsahovala (údajne) informácie, ktoré „majú do určitej miery hanlivý význam“ a mohli by „za určitých okolností narušiť účel VTOS“ nielen u mojej osoby ale aj u iných odsúdených, avšak nešpecifikovala ani ktoré informácie za také považovala ani spôsob akým by mohli narušovať účel VTOS; z tohto dôvodu sú argumenty prokuratúry jednak iba neurčité a všeobecné a jednak svojvoľné, hypotetické a abstraktné, bez opory v zákone... ide o svojvoľné a nezákonné zadržávanie korešpondencie, neoprávnené zasahovanie do slobody prejavu vyjadrovanej písomne (obsah textu korešpondencie) v rozpore s právom podľa čl. 10 ods. 1 dohovoru. Okrem toho korešpondencia ako listinný substrát je mojím majetkom o ktorý som bol

okradnutý nezákonným zásahom resp. postupom v rozpore s právom na majetok, jeho ochranu a pokojné užívanie podľa čl. 2 dodatkového protokolu č. 1 k dohovoru.».

4. Sťažovateľ tvrdiac, že „... bol postupom prokuratúry porušený zákon“, navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil:

„1. Krajská prokuratúra Trnava postupom v konaní o podnete vedenom pod sp. zn. 3 Kn 29/09 a Generálna prokuratúra SR postupom v konaní o opakovanom podnete vedenom pod sp. zn. IV/2 Gn 68/10 porušili sťažovateľove základné právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, právo na rešpektovanie korešpondencie podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, právo na slobodu prejavu podľa čl. 10 ods. 1 dohovoru a právo na majetok a jeho pokojné užívanie podľa čl. 1 dodatkového protokolu č. 1 k dohovoru, právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním a iným zneužívaním údajov o svojej osobe podľa čl. 19 ods. 3 ústavy.

2. Krajskej prokuratúre Trnava a Generálnej prokuratúre SR sa zakazuje pokračovať v porušovaní vyššie označených práv a prikazuje sa im obnoviť stav pred porušením práv.

3. Upovedomenie Krajskej prokuratúry Trnava sp. zn. 3 Kn 39/09-9 zo dňa 19. 6. 2009 sa v celom rozsahu zrušuje a vec sa jej vracia na ďalšie konanie.

4. Upovedomenie Generálnej prokuratúry SR sp. zn. IV/2 Gn 68/10-7 zo dňa 23. 8. 2010 sa v celom rozsahu zrušuje a vec sa jej vracia na ďalšie konanie...“

5. Sťažovateľ súčasne požiadal o priznanie „primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 100,- Eur“ a ustanovenie mu právneho zástupcu na konanie pred ústavným súdom.

6. Sťažovateľ k sťažnosti pripojil namietané oznámenia (upovedomenia) krajskej prokuratúry č. k. 3 Kn 29/09-9 z 19. júna 2009 (i) a generálnej prokuratúry č. k. IV/2 Gn 68/10-7 z 23. augusta 2010 (ii).

(i) Krajská prokuratúra v odpovedi na sťažovateľov podnet uviedla:

«Týmto potvrdzujem prijatie Vášho podania ktorým ste sa obrátili na tunajšiu Krajskú prokuratúru v Trnave za účelom prešetrenia postupu príslušníkov Ústavu na výkon trestu odňatia slobody H. v súvislosti so zadržaním Vašej súkromnej korešpondencie

adresovanej Vaším priateľom. V podaní uvádzate, že listy Vám boli zadržané v súlade s ust. § 25 ods. 2 zák. č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody. Uvedený postup považujete za nezákonný, nakoľko podľa Vás neexistovali zákonné dôvody k tomuto postupu. V ostatnej časti poukazujete na obsah európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody H. ste boli premiestnený dňa 25. 07. 2006, pričom ste boli zaradený do diferenčnej skupiny „B“. Z dôvodu neplnenia cieľov stanovených v programe uvedenej skupiny ste boli preradený do diferenčnej skupiny „C“ a následne dňa 10. 09. 2008 vzhľadom na Vaše správanie do oddielu s bezpečnostným režimom.

Vážený pán J. Š. v tejto súvislosti Vám dávam do pozornosti ust. § 25 Zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody...

Z obsahu listov ako aj adresátov, ktorým ste adresovali Vašu korešpondenciu je zrejmé, že ústav a teda príslušný pedagóg nepochybil nakoľko Vaša korešpondencia nesmerovala osobám prípadne inštitúciám uvedeným v ust. § 25 ods. 3 zákona o výkone trestu odňatia slobody.

V uvedenej veci v súvislosti so zadržaním Vašej korešpondencie ste sa v minulosti obrátili aj na Verejného ochrancu práv, ktorý v zmysle ust. § 18 Zákona č. 564/2001 Z. z. o verejnom ochrancovi práv preskúmal Vaše podanie a postup príslušného ústavu vyhodnotil tak, že bol v súlade so zákonom č. 475/2005 Z. z. pričom nezistil, že by došlo k preukázanému porušeniu základných práv a slobôd zo strany Ústavu na výkon trestu odňatia H. O výsledku vybavenia Vášho podnetu ste boli upovedomený kanceláriou Verejného ochrancu práv.

Vážený pán J. Š. v tejto súvislosti Vám dávam do pozornosti tú skutočnosť, že v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody platia obmedzenia základných práv a slobôd avšak zadržanie korešpondencie v zmysle § 25 ods. 2 Zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody nie je porušením základných práv a slobôd.

Ústav Vám zadržal listy, ktoré ste adresovali J. D. a F. M. Vzhľadom na vyššieuvedené ustanovenia § 25 Zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody ako aj s poukazom na obsah Vašich listov je ústav povinný zadržať korešpondenciu, ak obsahuje informáciu s hanlivým obsahom, informáciu, ktorá môže narušiť účel výkonu

trestu alebo vec alebo jej obsah zakladá podozrenie zo spáchania trestnej činnosti. Postup pedagóga, ktorý uvedenú korešpondenciu zadržal je v súlade s § 25 ods. 2 citovaného zákona a to najmä na obsah korešpondencie. O zadržaní korešpondencie ste boli oboznámený.

Odsúdený je povinný strpieť takéto konanie, príslušný ústav na výkon trestu odňatia slobody je povinný zabezpečiť dodržiavanie príslušných zákonov a vyhlášok, pričom som nevzhliadol, že by pedagóg v súvislosti so zadržaním Vašej korešpondencie porušil Zákon č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia a s poukazom na vyššieuvedené Vaše podanie z 19. 04. 2009 považujem za vybavené.»

(ii) Generálna prokuratúra v odpovedi na opakovaný podnet sťažovateľa uviedla:

«Na základe Vášho opakovaného podnetu z 20. 5. 2010, označeného ako „OPAKOVANÝ PODNET KP TT 3 Kn 29/09-9 (19.6.09)“, doručeného spolu s Vašimi ďalšími písomnými podaniami dňa 25. 6. 2010 Generálnej prokuratúre SR, preskúmal som prostredníctvom Krajskej prokuratúry Trnava predložený, s opakovaným podnetom súvisiaci spisový materiál, konkrétne postup a vybavenie Vášho prvého podnetu v danej veci prokurátorom Krajskej prokuratúry Trnava - listom sp. zn. 3 Kn 29/09-9 z 19. 6. 2009, ktorý Vám bol zaslaný, ako aj konanie, ktoré tomuto postupu a vybaveniu Vášho podnetu z 19. 4. 2009 predchádzalo.

Nezistil som však žiadne také skutočnosti odôvodňujúce prijatie opatrení, ktoré by viedli k zmene písomného stanoviska (právnych záverov v ňom uvedených) Krajskej prokuratúry Trnava sp. zn. 3 Kn 29/09-9 z 19. 6. 2009, ktoré Vám bolo oznámené a zaslané, ako upovedomenie o vybavení Vášho podnetu z 19. 4. 2009. S týmto vyčerpávajúcim stanoviskom sa plne stotožňujem a v podrobnostiach Vás naň odkazujem.

V postupe príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, v súvislosti so zadržaním Vašej súkromnej korešpondencie (listy z 11. 9. 2008, z 10. 10. 2008 a z 20. 1. 2009) v Ústave na výkon trestu odňatia slobody H. som nezistil rovnako žiadne pochybenia. K zadržaniu spornej korešpondencie došlo v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona (zákon č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov), na znenie ktorých bolo poukázané v liste Krajskej prokuratúry Trnava sp. zn. 3 Kn 29/09-9 z 19. 6. 2009, ktorý Vám bol zaslaný a podľa vykázanvej poštovej doručenky aj dňa 30. 6.

2009 doručený. Skutočnosti, ktoré sú obsahom spornej korešpondencie tak, ako ste ich v nej uviedli a popísali, majú do určitej miery hanlivý význam a mohli by za určitých okolností narušiť účel výkonu trestu nielen u Vašej osoby ale aj u iných odsúdených, ktorým boli jednak sporné listy adresované, a ktorí by sa s ich obsahom mohli tiež oboznámiť.

S poukazom na doteraz uvedené som po preskúmaní postupu Krajskej prokuratúry Trnava v súvislosti so zadržaním Vašej súkromnej korešpondencie v Ústave na výkon trestu odňatia slobody H., ako i po preskúmaní postupu príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže v danej veci, nezistil žiadne pochybenia. Tento postup považujem za vecne správny a odôvodnený.

Z uvedeného dôvodu som Váš opakovaný podnet z 20. 5. 2010, ako nedôvodný odložil...».

V závere vyrozumenia o vybavení opakovaného podnetu generálna prokuratúra sťažovateľovi oznámila:

„Pretože Generálnou prokuratúrou SR boli týmto vyčerpané všetky zákonné možnosti opätovného preskúmania Vašich podnetov v tejto veci, prosím, aby ste s porozumením vzali na vedomie, že Vaše prípadné ďalšie podnety budú vybavené len vtedy, ak budú obsahovať nové skutočnosti (§ 34 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre...)“

II.

7. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, II. ÚS 237/05, I. ÚS 43/07).

10. Sťažovateľ namieta porušenie ním označených práv postupom krajskej prokuratúry pri vybavovaní jeho podnetu smerujúceho proti príslušníkom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody H. (ďalej len „ústav na výkon trestu“), ktorí mali podľa jeho názoru „nezákonne zadržiavať moju korešpondenciu“ (pozri bod 2), a tiež postup generálnej prokuratúry pri vybavovaní jeho opakovaného podnetu smerujúceho proti záverom krajskej prokuratúry prezentovaným v jej odpovedi (upovedomení) na sťažovateľov podnet [pozri bod 6 (i) a (ii)], ktorá vyhodnotila jeho opakovaný podnet na preskúmanie postupu a upovedomenie prokurátora krajskej prokuratúry č. k. 3 Kn 29/09-9 z 19. júna 2009 ako nedôvodný a odložila ho.

11. Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia

podnetom sa rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby (ďalej len „podávateľ podnetu“), ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti, najmä aby podal návrh na začatie konania pred súdom alebo opravný prostriedok, aby vstúpil do už začatého konania alebo vykonal iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený. Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné pre posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného predpisu, či sú splnené podmienky na podávanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený. Podľa § 34 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (odsek 1). Ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci (odsek 2). Ak v tej istej veci, v ktorej už bol vybavený podnet iného podávateľa podnetu, podá podnet ďalší podávateľ podnetu bez uvedenia nových skutočností, vec netreba prešetrovať; podávateľ podnetu sa upovedomí o výsledku vybavenia pôvodného podnetu (odsek 3).

12. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Týmto orgánom môže byť aj generálna prokuratúra (a ňou riadené zložky).

13. Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu je súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry či už prostredníctvom podnetu, alebo opakovaného podnetu (§ 31 ods. 2 a § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre), pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným

postupom sa takýmto podnetom (podaním) zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť. Súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej podnetu (podaniu) vyhovel (m. m. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03 a III. ÚS 133/06).

14. Ústavný súd preskúmaním upovedomenia generálnej prokuratúry o vybavení opakovaného podnetu sťažovateľa č. k. IV/2 Gn 68/10-7 z 23. augusta 2010 dospel k záveru, že generálna prokuratúra podnet sťažovateľa riadne vybavila, jej závery vo vzťahu k námietkam sťažovateľa proti postupu krajskej prokuratúry sú primeraným spôsobom odôvodnené, nie sú arbitrárne, a preto sú z ústavného hľadiska akceptovateľné. Podľa názoru ústavného súdu z uvedeného vyplýva, že generálna prokuratúra (a aj krajská prokuratúra) sa náležite zaoberala podnetom sťažovateľa, nebola vo veci vybavenia jeho podnetu nečinná a o spôsobe preskúmania podnetu sťažovateľa aj riadne vyrozumela. Samotná skutočnosť, že generálna prokuratúra dospela k inému záveru, a tým sa odchýlila od očakávaní a predstáv sťažovateľa, nie je dôvodom na vyslovenie porušenia ním v sťažnosti označených práv.

15. Ústavný súd nezistil, že by podnet a opakovaný podnet neboli riadne podľa zákona o prokuratúre preskúmané nadriadeným prokurátorom podľa platných právnych noriem, ako to tvrdí sťažovateľ a takisto nebola zistená žiadna príčinná súvislosť medzi označenými základnými právami podľa ústavy a právami podľa dohovoru a dodatkového protokolu, ktorá by eventuálne mohla byť posudzovaná osobitne po prípadnom možnom prijatí tejto sťažnosti na ďalšie konanie.

16. Z tohto dôvodu ústavný súd vyvodil zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti smerujúcej proti generálnej prokuratúre (a aj krajskej prokuratúre) v konaniach označených sťažovateľom a rozhodol o jej odmietnutí už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

17. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, bolo už bež právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa v nej nastolenými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. novembra 2010